

Offeryn 3: Offeryn i'ch Cefnogi wrth Gynnal Aseiad o Degwch Iechyd

Mae hwn yn ganllaw manylach i'r sawl sy'n gyfrifol am ddatblygu a chomisiynu gwasanaethau neu raglenni. Mae'n cynnwys nodiadau arweiniol i gefnogi eich ymatebion ym mhob adran.

Pa wasanaeth/Rhaglen/prosiect sy'n cael ei asesu?	
Dyddiad cwblhau'r aseiad	
Manylion y person cyswllt	
Arweinydd strategol	
Eich camau	Nodiadau arweiniol i gefnogi eich ymateb i gamau perthnasol
<ul style="list-style-type: none"> Paratoi: cytuno ar gwmpas eich gwasanaeth/rhaglen neu brosiect a chasglu'r wybodaeth sydd ei hangen arnoch	
Nodwch eich amcan. Sut ydych chi'n disgwyl i'ch gwasanaeth neu raglen leihau anghydraddoldebau iechyd?	<p><i>Wrth baratoi eich amcan, meddyliwch beth ydych am ei wella? A sut olwg sydd ar safon 'dda'? Byddwch yn glir ac yn gryno. Gallwch ddefnyddio dull SMART i'ch helpu i:</i></p> <p>Penodol (Specific) - Beth fydd yn cael ei gyflawni? Pa gamau y byddwch yn eu cymryd?</p> <p>Mesuradwy - Pa ddata fydd yn mesur y nod? (Faint? Pa mor dda?)</p> <p>Cyraeddadwy (Achievable) - Ydy'r amcan yn gyraeddadwy? Oes gennych chi'r sgiliau a'r adnoddau angenrheidiol?</p>

	<p>Perthnasol (R_{elevant}) -</p> <p>Sut mae'r amcan yn cyd-fynd â nodau ehangach? Pam fod y canlyniad yn bwysig?</p> <p>Amserol (T_{ime-bound}) -</p> <p>Beth yw'r amserlen ar gyfer cyflawni'r amcan?</p>
<p>Beth yw'r ffynonellau data allweddol, a thystiolaeth sy'n eich galluogi i adnabod anghydraddoldebau iechyd yn eich gwasanaeth, rhaglen neu brosiect?</p>	<p>Ffynonellau posibl i'w hystyried a'u casglu:</p> <p>Eich data am wasanaethau / practis cyffredinol – (os yw hwn yn wasanaeth sy'n bodoli eisoes)</p> <p>Eich data lleol (asesiadau o anghenion lleol, proffiliau ardaloedd lleol, cofnodion mewnol eich gwasanaeth, unrhyw berfformiad lleol, neu ddata ansoddol sydd ar gael gan wasanaethau neu raglenni perthnasol neu debyg, asesiad o'r effaith ar degwch o ran iechyd, asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb)</p> <p>Unrhyw waith ymchwil lleol neu genedlaethol</p> <p>Gellir dod o hyd i ddata sydd ar gael yn genedlaethol ar fesuryddion amrywiol. Gweler Atodiad 1 am ffynonellau data</p>
<p>A ydych chi wedi adnabod arweinydd neu hyrwyddwr o fewn eich grŵp / tîm / gwasanaeth / sefydliad i yrru'r agenda a chynllun anghydraddoldebau?</p>	<p>Fe wnaeth adolygiad cyflym o dystiolaeth gan y Comisiwn Ansawdd Gofal5 ynghylch siarad am anghydraddoldebau iechyd drwy wasanaethau a sefydliadau ganfod bod arweinyddiaeth gref yn un o'r prif ffactorau sy'n golygu y gellir mynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd, ac mae'n argymhell y dylai sefydliadau gael arweinydd neu hyrwyddwr strategol penodol.</p> <p>Rapid evidence review: Tackling inequalities through the regulation of services and organisations - Care Quality Commission (cqc.org.uk)</p> <p>– Saesneg yn unig</p>
<p>• Asesu: Dylech ystyried y dystiolaeth a'r data i asesu'r canlynol</p>	
<p>Ydych chi'n deall eich poblogaeth?</p> <p>Pwy ydyn nhw?</p>	<p>Meddyliwch pwy sy'n profi annhegwch ac anghydraddoldeb fwyaf o ran iechyd, y mae angen datrys y broblem? Ystyriwch nifer o ddimensiynau o anghydraddoldebau, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daearyddiaeth (amrywiad mewn poblogaethau trefol a gwledig)

- Statws economaidd-gymdeithasol ac amddifadedd (e.e., di-waith, incwm isel, ardaloedd difreintiedig)
- Nodweddion gwarchoddedig yn y ddyletswydd cydraddoldeb
- Grwpiau iechyd cynhwysiant a grwpiau bregus:
  - Pobl sy'n profi digartrefedd.
  - Pobl sydd mewn cysylltiad â'r system cyfiawnder troseddol
  - Gweithwyr rhyw
  - Ffoaduriaid a cheiswyr lloches
  - Cymunedau Sipsiwn, Roma a theithwyr

Pobl sy'n byw yn y codau post sydd ymhlith yr 20% mwyaf difreintiedig?

Y sawl sydd â nodweddion gwarchoddedig?

Eich grwpiau iechyd cynhwysiant?

Eich poblogaeth wledig?

Pwy sy'n methu apwyntiadau'n rheolaidd?

Pwy ydych chi wedi'i golli o ran apwyntiadau dilynol?

A ydych chi wedi gwneud eich Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb eto? Os ydych chi wedi ei gwblhau, dylai eich canfyddiadau lywio eich atebion i'r cwestiwn hwn.

Gwiriwch yr asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb [Asesiad Effaith Cydraddoldeb - Iechyd Cyhoeddus Cymru \(qiq.cymru\)](#). Gallwch hefyd ddod o hyd i dempledi perthnasol gan eich bwrdd iechyd lleol a'ch timau iechyd cyhoeddus lleol.

Beth yw eu hanghenion?

- O fewn y boblogaeth / grŵp(iau) yr ydych chi wedi eu hadnabod:
  - Pa gyflyrau iechyd neu ffactorau sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw sy'n esgor ar yr anghydraddoldebau mwyaf?
  - Pa broses o ran gofal sy'n cyfrannu at y broblem?
  - A ydych chi wedi adnabod unrhyw rwystrau penodol i gael mynediad at ofal?
  - Pa brofiad sydd angen ei wella i gleifion?
  - A yw adnoddau ariannol yn cael eu dyrannu'n deg i gefnogi mentrau tegwch iechyd?
  - Unrhyw anghenion eraill yn seiliedig ar eu hamgylchiadau cymdeithasol (penderfynyddion cymdeithasol iechyd)*?
  - Beth yw eu hanghenion nad ydynt yn cael eu diwallu?
  - Ydych chi wedi siarad â phobl a sefydliadau yn eich ardal a allai fod â rhywfaint o wybodaeth leol?

Os ydych chi eisoes yn casglu adborth am brofiad cleifion, dylai'r canfyddiadau hynny lywio rhan o'ch asesiad ar y cam hwn.

	<p>Dyma'r ddolen i fersiwn 2 holiadur profiad GIG Cymru er gwybodaeth: Fframwaith ar gyfer Sicrhau Profiad Defnyddwyr Gwasanaethau (nhs.wales)</p> <p>Mae penderfynyddion cymdeithasol iechyd yn sgrinio am ffactorau fel sicrwydd bwyd, statws cyflogaeth, a chymorth cymdeithasol. Efallai na fyddwch yn gallu mynd i'r afael â'r rhain ar eich pen eich hun. Meddylwch sut y gallwch chi gymell cleifion / defnyddwyr gwasanaeth i fanteisio ar adnoddau cymunedol i fynd i'r afael â'r anghenion hyn.</p>
--	--

<p>Gan gyfuno'r 'pwy' a 'beth' yn y ddau gam uchod, ydych chi wedi adnabod eich poblogaeth / grŵp(iau) neu gleifion i'w blaenoriaethu?</p>	<p><i>Nodwch eich y boblogaeth sy'n flaenoriaeth a'u hanghenion yma.</i></p>
---	---

Cynllunio a Gweithredu: Nawr eich bod wedi adnabod eich grwpiau blaenoriaeth a'u hanghenion, dyma'r amser i feddwl beth yr ydych yn mynd i'w wneud, a sut yr ydych yn mynd i fynd i'r afael â'r materion neu flaenoriaethau yr ydych wedi eu nodi?

<p>Beth ellid ei wella? E.e. gwasanaeth, prosiect, neu lwybr ac ati</p>	<p>Meddylwch am y pwyntiau hyn:</p> <p>A ydych wedi edrych ar y dystiolaeth o ba ymyriadau sy'n gweithio?</p> <p>A ydych chi'n gwybod pa wasanaethau a llwybrau sydd eisoes yn bodoli yn eich ardal?</p> <p>A yw llwybrau gwasanaeth yn hygyrch?</p> <p>Pa rwystrau ydych chi wedi eu hystyried?</p> <p>Ydy gwasanaethau yn y lle iawn? Amser iawn?</p> <p>A yw eich llwybrau yn darparu tegwch?</p>
--	--

	<p>Beth mae profiad y claf yn ei ddweud am ba welliannau yr hoffent eu gweld What does patient experience tell on what improvements they would like to see?</p>
<p>Sut ydych chi'n mynd i fynd i'r afael â'r flaenoriaeth yr ydych wedi ei hadnabod?</p>	<p>Meddyliwch am y pethau hyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A yw'r holl bobl berthnasol wedi'u cynnwys yn eich gwaith cynllunio? <p>Mae Canllaw Academi Gwelliant Cymru ar gynnwys pobl eraill yn arf defnyddiol i'ch helpu i feddwl sut i adnabod a chynnwys y bobl berthnasol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oes gennych chi ddigon o adnoddau? (efallai bod gennych restr hir o adnoddau, ond bod angen sylw penodol ar eich gweithlu a'ch cyllid) • A oes gennych gyllideb wedi'i dyrannu i chi? Beth yw'r ffynhonnell ac am ba hyd? • A yw eich gwybodaeth am gostau a'ch dyraniad cyllideb yn amlygu data ar anghydraddoldebau iechyd (fel Mynegrif Amddifadedd Lluosog ar gyfer Cymru, ethnigrwydd, marwolaethau lluosog cyffredin, a phenderfynyddion iechyd ehangach). <p>Er mai i Loegr y mae'n berthnasol, mae'r adnodd canlynol yn ddeunydd darllen defnyddiol ac mae'n cynnwys rhai pwyntiau allweddol perthnasol a allai fod yn ddefnyddiol i gefnogi'r modd yr ydych yn meddwl am gyllid ac ariannu sy'n ymwneud ag anghydraddoldebau iechyd ('Bringing it all together: Financial strategies that address health inequalities')</p> <ul style="list-style-type: none"> • A all eich staff gyfeirio defnyddwyr gwasanaeth yn hyderus at y gwasanaethau cymdeithasol a/neu sefydliadau trydydd sector perthnasol am gymorth? <p>Hyfforddi staff yn rheolaidd ar degwch iechyd, iechyd cynhwysiant, cymhwysedd diwylliannol, a thuedd sydd ymhyg wrth weithgareddau eraill. Gweler y cyfeiriadur addysg am gyrсияu perthnasol ar anghydraddoldebau iechyd ac iechyd cynhwysiant. Cyfeiriadur Addysg a Hyfforddiant yn y Maes Iechyd Cynhwysiant ar gyfer Gweithwyr Iechyd Proffesiynol - Gofal Sylfaenol Un (nhs.wales)</p> <p>Ceir gwybodaeth am wasanaethau cymorth lleol ar wefannau awdurdodau lleol.</p> <p>Mae Dewis Cymru hefyd yn darparu gwybodaeth ddefnyddiol am wasanaethau a chymorth iechyd a gofal cymdeithasol yn eich ardal, a gallwch chwilio yn ôl cod post https://www.dewis.cymru/</p> <p>Gall eich Cynghorau Gwirfoddol Lleol helpu hefyd. Mae gan ardal pob awdurdod lleol yng Nghymru un.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • A ydych yn ymgysylltu'n effeithiol â'r cymunedau yr ydych yn eu gwasanaethu? <p>Ewch ati i adeiladu partneriaethau gyda sefydliadau cymunedol i wella argaeledd adnoddau a chefnogaeth i gleifion. Dylech eirioli dros bolisiâu sy'n hybu tegwch iechyd ac sy'n mynd i'r afael â phenderfynyddion cymdeithasol iechyd ar lefel systemig. Fel arfer mae gan eich awdurdodau lleol a'ch cynghorau gwirfoddol lleol arweinwyr cydraddoldeb penodol. Cysylltwch â nhw i gael gwybod pwy sy'n gweithio ar yr agenda tegwch a chydraddoldeb, a gofyn a allent eich cysylltu â'r grwpiau cymunedol perthnasol a nodwyd yn eich blaenoriaethau yn y cam cyntaf.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pwy arall all eich helpu ar y cam hwn? A allech chi ddefnyddio ymyriadau dinesig, ymyriadau ar lefel gwasanaeth neu ymyriadau cymunedol, ac a allech chi fynd i'r afael â'r broblem gan sicrhau'r cysylltiad mwyaf posibl â phoblogaeth fawr, a hynny ar raddfa? • Allwch chi gyd-ddylunio?
<p>A ydych yn casglu'r data angenrheidiol i fonitro eich cynnydd?</p>	<p>Meddyliwch am y pethau hyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pa grŵp neu pwy sy'n profi annhegwch iechyd fwyaf? • Ydych chi'n casglu manylion am y ddemograffeg (ydych chi'n cofnodi oedran, rhywedd, ethnigrwydd, cod post, statws economaidd-gymdeithasol) • Pa ganlyniadau iechyd sydd angen i chi eu cofnodi? <p>Byddwch eisoes wedi sylwi ar gwestiynau ynghylch data ym mhob adran, mae hyn oherwydd bod y data yn un o'r agweddau allweddol ar eich cynllun a fydd yn eich helpu ar wahanol gamau. Efallai y bydd y cwestiwn yn ymddangos yr un fath, ond byddai'r diben yn wahanol ym mhob cam o'ch gwaith yn cynllunio a chyflwyno prosiect neu raglen</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sut mae eich gwasanaeth, rhaglen neu brosiect yn debygol o effeithio ar anghydraddoldebau iechyd (yn gadarnhaol neu'n negyddol)? • A allai eich ymyriadau gynyddu 	<p>Ystyriwch beth yw gwraidd yr anghydraddoldebau hyn. Beth yw'r penderfynyddion iechyd ehangach sy'n esgor ar anghydraddoldebau yn y grŵp poblogaeth yr ydych wedi ei nodi.</p> <p>Meddyliwch a yw canlyniadau'n amrywio ar draws grwpiau, a phwy sy'n elwa fwyaf a lleiaf.</p> <p>Ystyriwch effaith gadarnhaol a negyddol eich gwasanaeth ar y boblogaeth yr ydych wedi ei nodi.</p>

anhydraddoldebau iechyd?

Byddwch yn ofalus y gallai eich cynllun ehangu anhydraddoldebau drwy:

- Canolbwyntio ar gamau gweithredu ar lefel unigolion yn unig, sy'n debygol o fod yn gamau a gymerir gan grwpiau cefnog.
- Peidio â mynd i'r afael â'r sbectrwm ehangach, llawn o ran gwraidd problemau – ni allwch wneud hyn ar eich pen eich hun, ond gall eich partneriaid ehangach mewn awdurdodau lleol, y trydydd sector, gwasanaethau cymdeithasol a phobl eraill helpu â hyn. Ceisiwch adnabod pwy yw eich rhanddeiliaid allweddol sydd â buddiannau ac amcanion cyffredin, a gofynnwch am eu cefnogaeth. Cynlluniwch eich prosiect / gwasanaeth ar y cyd (dewch o hyd i'ch criw dethol, a rhoddwch eich ymddiriedaeth ynddynt).
- Dibynnu gormod ar ymyriadau dan arweiniad proffesiynol yn unig.
- Peidio â mynd i'r afael â gwreiddiau sylfaenol anhydraddoldebau iechyd
- Peidio ag ystyried cost yr ymyriad (ar gyfer gofal sylfaenol ac ar gyfer aelodau'r cyhoedd): Gallai rhai ymyriadau iechyd, hyd yn oed pan maent yn cael cymhorthdal, esgor ar gostau y mae'n rhaid i unigolion dalu amdanynt (e.e. cludiant, amser i ffwrdd o'r gwaith) na all unigolion tlotach eu fforddio.
- Peidio ag ystyried costau cyfle: Gall unigolion ag incwm is flaenoriaethu anghenion ariannol uniongyrchol dros ymyriadau iechyd nad ydynt yn arwain at fuddion uniongyrchol.
- Peidio ag ystyried:
  - credoau ac agweddau diwylliannol: Gall agweddau diwylliannol amrywiol tuag at ofal iechyd ddylanwadu ar ganfyddiad o ymyriadau gan grwpiau gwahanol o bobl, a'r graddau y maent yn derbyn yr ymyriadau hynny. Gallai grwpiau lleiafrifol neu grwpiau difreintiedig fod â llai o ymddiriedaeth yn y system gofal iechyd neu wynebu rhwystrau diwylliannol o ran derbyn ymyriadau.
  - Cymorth Cymdeithasol: Yn aml mae gan grwpiau economaidd-gymdeithasol uwch systemau cymorth cymdeithasol gwell sy'n hwyluso'r unigolion i dderbyn ymyriadau iechyd. Dylid ystyried sut y gallech hyrwyddo hynny yn eich ardaloedd o amddifadedd ac ymhlith grwpiau sydd ag anghenion niferus a chymhleth.

<ul style="list-style-type: none"> • Sut y byddwch yn monitro ac yn gwerthuso effaith eich gwasanaeth / prosiect / rhaglen ar wahanol grwpiau poblogaeth sydd mewn perygl o anghydraddoldebau iechyd? • Pa fesuryddion o ran allbwn neu pa brosesau y gallech eu hystyried? • Pa fesuryddion canlyniadau allech chi ei ystyried? • Pa mor dda ydych chi'n gwybod a yw anghydraddoldebau iechyd wedi'u lleihau? 	<p>Yn eich gwerthusiad, ystyriwch unrhyw amrywiadau yn seiliedig ar nifer o ddimensiynau o ran anghydraddoldebau fel y nodwyd gennych yn eich cam asesu.</p> <p>Cysylltwch â'ch tîm iechyd cyhoeddus lleol a/neu brifysgolion lleol iddynt roi cyngor a chymorth i chi ar eich cynllun gwerthuso.</p>

Adolygu – gwnewch yn siŵr bod gennych gynllun gwerthuso da ac adolygwch eich cynnydd

<p>A ydych chi wedi gwneud gwahaniaeth?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ydych chi wedi cyflawni'r newid yr oeddech am ei wneud? • Sut fyddwch chi'n gwybod a ydych chi wedi gwneud gwahaniaeth? (Beth mae eich data yn ei ddweud wrthyich chi?) • Beth fyddwch chi'n ei wneud yn wahanol i sbarduno gwelliannau? • Wnaethoch chi sylwi ar unrhyw sgil-efeithiau ehangach? • Pwy all eich helpu yn eich adolygiad a gwerthusiad (meddyliwch am brifysgolion lleol, timau iechyd cyhoeddus lleol a/neu genedlaethol) delfrydol i neilltuo o leiaf 15% o'ch adnodd (cyllideb ar gyfer gwerthuso) <p>Wrth ateb cwestiynau ar y cam hwn efallai y byddwch am ystyried y canlynol os yw'n briodol: i ba raddau y mae eich ymyriadau wedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wedi helpu wrth leihau anghydraddoldebau iechyd yn eich darpariaeth gwasanaeth, prosesau, llwybrau, a phrofiad cleifion? • Helpu i greu llai o anghydraddoldebau yn gyffredinol sy'n gysylltiedig ag iechyd corfforol a meddyliol?
--	---

- Hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant ar draws cymunedau a'r grwpiau blaenoriaeth yr ydych wedi eu hadnabod.
- Ydych chi'n gallu dangos yr elw ar fuddsoddiad (economaidd neu gymdeithasol)?
- Ydych chi wedi gallu gwneud y mwyaf o'r canlyniadau sy'n bwysig i bobl am y gost isaf bosibl?

Myfyrdodau

Atodiad 1: Ffynonellau data

Ffynhonnell data	Manylion	Dolen
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru yw'r dull swyddogol o fesur amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'n nodi ardaloedd sydd â'r crynodiadau uchaf o sawl gwahanol fath o amddifadedd. Mae'n Ystadegyn Cenedlaethol a gynhyrchir gan ystadegwyr yn Llywodraeth Cymru.	Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru - Hafan (llyw.cymru)
StatsCymru	Data swyddogol manwl ar Gymru sydd "fwy neu lai yn cyfateb i'r Swyddfa Ystadegau Gwladol": y boblogaeth; iechyd a gofal cymdeithasol; gofal sylfaenol, fferylliaeth, optometreg, diogelwch cymunedol a chynhwysiant; cydraddoldeb ac amrywiaeth; tai; addysg a sgiliau; yr amgylchedd a chefn gwlad; yr economi a'r farchnad lafur.	Catalog (llyw.cymru) Amddifadedd ar lefel Clwstwr Meddygon Teulu (llyw.cymru) Contract GMC (llyw.cymru)
Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus	Yn cynnwys y brif ffynhonnell ddata, dadansoddi data ac adolygu tystiolaeth a chanllawiau.	Arsyllfa - Iechyd Cyhoeddus Cymru (qiq.cymru) Dolen i'r dangosfwrdd o glystyrau gofal sylfaenol Dangosfwrdd Clystyrau Gofal Sylfaenol - Iechyd Cyhoeddus Cymru (qiq.cymru)
Is-adran Gofal Sylfaenol - tudalennau ar ddata o ran anghydraddoldeb a chynhwysiant iechyd		
Porth Data a Dadansoddeg Addysg a Gwella Iechyd Cymru	Mae'r dangosfyrddau'n cynnwys gwybodaeth am y gweithlu, pyramid y boblogaeth, y gweithlu iechyd meddwl a mewnwleidiad i hyfforddiant meddygon teulu ynghyd â'r data ar amcangyfrifon dros amser ar gyfer y presennol a'r dyfodol. Mae hefyd yn cynnwys data'r Cyfrifiad.	Porth Data a Dadansoddeg Addysg a Gwella Iechyd Cymru Dangosfwrdd y Boblogaeth - Power BI
Arolwg Cenedlaethol Cymru	<p>Mae Arolwg Cenedlaethol Cymru yn cynnwys tua 12,000 o bobl bob blwyddyn ac yn ymdrin ag ystod eang o bynciau. Mae'n rhedeg drwy'r flwyddyn, ar draws Cymru gyfan. Defnyddir y canlyniadau gan Lywodraeth Cymru i helpu i wneud Cymru yn lle gwell i fyw.</p> <p>Mae eu bwletin iechyd a gofal cymdeithasol yn adrodd ar ddefnydd a boddhad pobl o feddygfeydd teulu a gwasanaethau mewn ysbytai.</p>	Arolwg Cenedlaethol Cymru llyw.cymru Ffordd o fyw Oedolion (Arolwg Cenedlaethol Cymru) llyw.cymru Gwasanaethau ysbyty a Meddyg Teulu (Arolwg Cenedlaethol Cymru): Ebrill 2021 i Fawrth 2022 llyw.cymru

Mapiau Iechyd Cymru	<p>Mae Mapiau Iechyd Cymru yn archwilio ystod eang o ddangosyddion iechyd fesul ardal, gan fapio tueddiadau mewn data dros amser a gwneud cymariaethau ar lefelau lleol a chenedlaethol. (Maent yn canolbwyntio'n bennaf ar lefelau salwch a chlefydau yn hytrach na lles): Derbyniadau i'r ysbyty; marwolaethau canser; lefelau mynychu adrannau damweiniau ac achosion brys; atgyfeiriadau cleifion allanol; nifer derbyniadau yn sgil camddefnyddio cyffuriau anghyfreithlon; amseroedd aros ar gyfer triniaeth arferol;</p>	Iechyd a Gofal Digidol Cymru – Croeso i Fapiau Iechyd Cymru
InfoBase Cymru	<p>Offeryn rhyngweithiol ar y we yw InfoBase Cymru sy'n darparu mynediad rhwydd at ystod eang o ystadegau sy'n cwmpasu llawer o themâu gan gynnwys pobl, yr economi, addysg, iechyd, tai, a throsedd. Pobl, cymunedau a chydaddoldeb; cyflogaeth a busnes; plant, pobl ifanc ac addysg; iechyd a gofal cymdeithasol; yr amgylchedd a chynaliadwyedd; llywodraeth leol; y Cyfrifiad. Mae hefyd yn cynnwys data ar nifer y ceiswyr lloches ym mhob awdurdod lleol.</p>	Hafan – InfoBase Cymru
Ystadegau Llywodraeth Cymru	<p>Mae ystadegau'r Llywodraeth yn cyhoeddi amrywiaeth eang o ddangosyddion yn ymwneud ag iechyd poblogaeth Cymru a phenderfynyddion iechyd ehangach. Mae'r ystadegau hefyd yn cynnwys gwybodaeth am y gweithlu gofal sylfaenol.</p>	Ystadegau ac ymchwil llyw.cymru
Porth Gwybodaeth Gofal Sylfaenol	<p>Mae'r Porth yn cynnwys data ar lefel clwstwr a lefel meddygon teulu ar gyfer cyflyrau cronig, rhagnodi, brechu ac imiwneiddio, sgrinio ynghyd â data ar gontractau ar gyfer gwasanaethau meddygol cyffredinol.</p>	Porth Gwybodaeth Gofal Sylfaenol (cymru.gig.uk)
Arsyllfa Wledig Cymru	<p>Mae'r Arsyllfa yn cynnwys ystadegau gwledig ac ymchwil ar lefel awdurdod lleol.</p>	Ystadegau Gwledig Arsyllfa Wledig Cymru
Mynegai Lles y Gymuned	<p>Mae'r Mynegai yn rhoi cipolwg ar yr hyn sy'n bwysig i bobl mewn cymunedau lleol. O ansawdd addysg, fforddiadwyedd tai, a thrafnidiaeth gyhoeddus – i faint o fannau gwyrdd a nifer y canolfannau cymunedol sydd mewn ardal. Maent wedi casglu data ar gyfer dros 28,000 o gymunedau ledled y DU, i ddeall sut y maent yn sgorio ar draws yr agweddau hyn a llawer o fesurau llesiant eraill.</p>	<p>Hafan Mynegai Llesiant (coop.co.uk)</p> <p>Gallwch nodi eich cod post a gweld sgôr llesiant eich cymuned, er enghraifft:</p>

		<p>Your Community Wellbeing score is:</p> <p>The infographic shows a total score of 67, which is 15 points above the national average of 52. It breaks down the score into three categories: People (94), Place (74), and Relationships (49). Each category has three sub-metrics with their respective scores and national averages.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Score</th> <th>National Average</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>People</td> <td>94</td> <td>53</td> </tr> <tr> <td>Place</td> <td>74</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>Relationships</td> <td>49</td> <td>53</td> </tr> </tbody> </table> <p>For more information visit www.coop.co.uk/wellbeing</p>	Category	Score	National Average	People	94	53	Place	74	54	Relationships	49	53
Category	Score	National Average												
People	94	53												
Place	74	54												
Relationships	49	53												
<p>Mapiau rhyngweithiol cyfrifiad 2021 y Swyddfa Ystadegau Gwladol</p>	<p>Niferoedd y boblogaeth; iechyd cyffredinol; statws cyflogaeth; cyfansoddiad y cartref; ethnigrwydd; crefydd; darparwyr gofal.</p>	<p>Gallwch nodi eich cod post neu enw eich tref i adeiladu eich proffil ardal ‘Build a custom area profile - Census 2021’, Swyddfa Ystadegau Gwladol</p>												
<p>Arolwg Cenedlaethol Cymru</p>	<p>Ymddygiad o ran ffordd o fyw; defnydd o wasanaethau; cymunedau, diwylliant a'r iaith Gymraeg; ardal leol a'r amgylchedd; rhyngrwyd a'r cyfryngau; plant ac addysg; chwaraeon a hamdden; cyllid.</p>	<p>Arolwg Cenedlaethol Cymru llyw.cymru</p>												
<p>Dangosfwrdd Tlodi Tanwydd gan Lywodraeth Cymru</p>	<p>Mae'r dangosfwrdd yn dangos amcangyfrifon tlodi tanwydd yng Nghymru.</p>	<p>Tlodi tanwydd yng Nghymru: dangosfwrdd rhyngweithiol llyw.cymru</p>												
<p>Dangosfwrdd Data Tlodi</p>	<p>Mae'r dangosfwrdd wedi'i ddylunio a'i gynhyrchu gan Data Cymru i gasglu data sy'n ymwneud â mesuryddion tlodi ar draws themâu allweddol y Mynegai Amddifadedd ar gyfer pob awdurdod lleol.</p>	<p>Golwg ar dlodi - Data Cymru</p>												
<p>Partneriaeth Mewnfudo Strategol Cymru</p>	<p>Mae Partneriaeth Mewnfudo Strategol Cymru yn cael ei chynnal gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLLIC) i adlewyrchu rôl y Bartneriaeth o ran mudo ar lefel Cymru Gyfan, ac i helpu i gydweithio yn agosach â gwasanaethau cyhoeddus a'r 22 o gynghorau yng Nghymru, gan gysylltu â strwythurau gwleidyddol llywodraeth leol a'r blaenoriaethau lleol.</p> <p>Mae'r wefan yn cynnwys y data a ganlyn: Nifer y Ceiswyr Lloches fesul ALL, hyd at 2022 Nifer y ffoaduriaid a adsefydlwyd o dan Raglen Adsefydlu Pobl Fregus o Syria yn ôl ALL (rhwyng 2015-2021) Mae hefyd yn cynnwys rhai straeon ac astudiaethau achos</p>	<p>Partneriaeth Mewnfudo Strategol Cymru Wales Strategic Migration Partnership (wsmp.wales)</p>												

<p>Ffynonellau data eraill ar gyfer ceiswyr lloches a ffoaduriaid</p>	<p>Ffynonellau data amrywiol yn darparu gwybodaeth am nifer y ceiswyr lloches a ffoaduriaid ar lefel Cymru ac ar lefel awdurdod lleol.</p>	<p>Plant sy'n ceisio lloches ar eu pen eu hunain sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth yn ôl awdurdod lleol (llyw.cymru)</p> <p>Setiau data ar geiswyr lloches ac adsefydlu - GOV.UK (www.gov.uk)</p> <p>Data lleol ar fewnfudwyr yn y DU yr Arsyllfa Mewnfudo (ox.ac.uk)</p>
<p>Digartrefedd a sefyllfaoedd tai ansefydlog</p>	<p>Adroddiadau misol ar y defnydd a wneir o lety dros dro a chysgu allan.</p>	<p>Darpariaeth llety digartrefedd a chysgu allan llyw.cymru</p> <p>Marwolaethau pobl ddiqartref yng Nghymru a Lloegr - Swyddfa Ystadegau Gwladol (ons.gov.uk)</p>
<p>Sipsiwn, Roma a Theithwyr</p>	<p>Data ar nifer y lleiniau yn ôl statws preswyl, statws meddiannu ac awdurdod lleol. Nifer y carafanau yn ôl eu hawdurdodiad ac awdurdod lleol Nifer y safleoedd yn ôl eu hawdurdodiad ac awdurdod lleol Siartiau o nifer y safleoedd yn ôl eu hawdurdodiad yng Nghymru Nifer y lleiniau yn ôl statws preswyl, statws meddiannu ac awdurdod lleol</p>	<p>Cyfrif carafanau Sipsiwn a Theithwyr (llyw.cymru)</p> <p>‘Tackling inequalities faced by Gypsy, Roma and Traveller communities’ – Pwyllgor Menywod a Chydraddoldeb – Tŷ'r Cyffredin (parliament.uk)</p>
<p>Pobl sydd mewn cysylltiad â'r system Cyfiawnder Troseddol</p>	<p>Mae data cyfiawnder yn cynnwys: Cyfiawnder mewn niferoedd, Ystadegau ar gyfer y System Cyfiawnder Troseddol, data ar gyfer Carchardai, data ar gyfer gwasanaethau prawf, y gwasanaethau a gontractir, data llysoedd a chymorth cyfreithiol a data ar gyfer bywyd ar ôl gadael y carchar ynghylch llety a chyflogaeth yng Nghymru a Lloegr.</p>	<p>Data ar Gyfiawnder</p> <p>Anheddau a gymeradwyir yng Nghymru - gov.uk</p> <p>Y Prif Fesuryddion - Cyfiawnder mewn Niferoedd - Data ar Gyfiawnder</p> <p>Data ar Wasanaeth Prawf - Data ar Gyfiawnder</p> <p>‘About the dashboard’ - CJS Dashboard (justice.gov.uk)</p>

References:

- 1- Public Health Wales (2000). Health inequalities impact assessment: Planning for a positive impact [Planning for a Positive Impact \(phwwhocc.co.uk\)](#)
- 2- Public Health Wales (2020). Health Impact Assessment Template / record sheet. WHIASU [WHIASU HIA Workshop Record sheet.pdf \(phwwhocc.co.uk\)](#)
- 3- Public Health Wales. Equality and Health Impact Assessment template [PHW Equality & Health Impact Assessment.doc \(sharepoint.com\)](#)
- 4- Public Health England (2020), Health Equity Assessment Tool (HEAT) – Public Health England [Health Equity Assessment Tool \(HEAT\): executive summary - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)
- 5- New Zealand (2008) The Health Equity Assessment Tool- New Zealand [The Healthy Equity Assessment Tool: A User's Guide](#)
- 6- Inclusion Health self-Assessment Tool for primary care networks [Inclusion Health Tool for Primary Care Networks - Friends, Families & Travellers \(inclusion-health.org\)](#)
- 7- Friends, Families and Travellers, Inclusion Health Self-Assessment Tool for Primary Care Networks! [Inclusion Health Tool for Primary Care Networks - Friends, Families & Travellers \(inclusion-health.org\)](#)
- 8- Health Care Quality Commission (2024). Rapid evidence review: Tackling inequalities through the regulation of services and organisations. [Rapid evidence review: Tackling inequalities through the regulation of services and organisations - Care Quality Commission \(cqc.org.uk\)](#).